Kajaanin Suunnistajat ry

Toimintakertomus 2020

Varsinainen toiminta

Yleistä

Kajaanin Suunnistajien (KaSu) toimintavuoteen 2020 vaikutti osaltaan koronaepidemia, jonka vuoksi jouduttiin perustoiminnassa järjestämään kuntorastit alkukesästä omatoimirasteina ja loppukesästä hybridirasteina perinteisten kuntorastien sekä omatoimirastien yhdistelmänä, jotka loivat uuden käytännön suunnistamiseen Kajaanissa. Hippokerhon toiminta toteutettiin myös helppoina omatoimirasteina lapsille ja aloittelijoille. Epidemian vuoksi vappusuunnistusta, aikuisten suunnistuskoulua ja aluemestaruuskilpailuja ei järjestetty. Sen sijaan nopealla aikataululla pystyttiin järjestämään viranomaisten rajoitusten mukaisesti hyvin onnistunut kansallinen keskimatkan kilpailu Joutenlammen maastossa.

Kesän aikana oli myös voimakkaita myrskyjä ja tuulia, jotka aiheuttivat etenkin Pekonkankaan - Joutenlammen suunnistusmaastoissa myrskytuhoja, jonka vuoksi jouduttiin osa suunnistusalueista ja radoista ottamaan pois käytöstä, mutta kansallinen kilpailun järjestämiseen myrskytuhoilla ei ollut olennaista vaikutusta. Jäsenet osallistuivat myös eri kilpailuihin ja leiritoimintaan. Epidemian kokoontumisrajoitusten vuoksi jouduttiin joulukuussa peruuttamaan seuran perinteeksi muodostunut joulupuuro- ja palkitsemistilaisuus. Vuoden 2020 osalta palkitseminen ja palkittavien julistaminen päätettiin siirtää alkuvuoteen 2021 siinä muodossa, joka on mahdollista.

Pekonkankaan omatoimirastit perutun Jukolan viestin aamuna 14.6.2020 ja ennen 25.6.2020 olleen Uuno-myrskyn metsätuhoja

Seuran hallinto

Seuran toimeenpanevana elimenä toimii johtokunta. Johtokunta ja sen puheenjohtaja vastasivat seuran taloudesta, toiminnan strategisesta kehittämisestä ja johtamisesta. Johtokunta kokoontui vuoden 2020 aikana kuusi kertaa. Johtokunnan jäsenet osallistuivat aktiivisesti kokouksiin. Sääntömääräinen kevätkokous järjestettiin 22.3.2020 ja syyskokous 22.11.2020.

Johtokunta jakaantui viiteen vastuualueeseen:

- **Nuorisotoiminta**, vastuualueena on lasten ja nuorten toiminnan organisointi ja toteutus
- **Kilpailu- ja valmennustoiminta**, vastuualueena on seuran kilpa- ja valmennustoiminta
- **Kuntorastitoiminta**, vastuualueena on kuntosuunnistustoiminnan organisointi ja toteutus
- **Järjestelytoiminta,** vastuualueena on suunnistuskilpailujen ja tapahtumien järjestäminen sekä seuran kaluston hoito
- **Viestintä**, vastuualueena on sisäinen ja ulkoinen tiedottaminen ja lajin markkinointi yhteistyössä hallituksen kanssa

Tukitoimet
Päätoimintasektoreita tukevia toimintoja johtokunnassa olivat:

- **Karttavastaava,** vastaa siitä, että seuran käytössä on kaikkeen toimintaan ajantasaisia ja laadukkaita karttoja. Ylläpitää kartoitussuunnitelmaa ja

hyväksyttää sen vuosittain seuran hallituksella.

- **Jäsen- ja taloussihteeri,** huolehtii jäsenmaksujen perinnän Yhdysavainta (ent. Sporttisaitti) käyttäen.
- **Kilpailusihteeri**, hoitaa kilpailumaksut Irmassa
- **Sihteeri,** hallinto ja tiedotus

Johtokunta 2020

Puheenjohtaja	Jouko Reponen
Kilpailu- ja valmennustoiminta	Timo Kokkonen (varapuheenjohtaja)
Nuorisotoiminnasta vastaava	Mervi Kettunen
Kuntorastivastaava	Laura Flöjt-Leinonen ja Kristiina Kananen
Talousvastaava	Eija Tabell-Jokelainen
Suunnistuskoulu, varasto/tarpeisto	Pekka Laasonen
varajäsen	Kyösti Karttunen
varajäsen	Reetta Hämäläinen

Muut toimihenkilöt

Talous- ja jäsensihteeri	Minna Rönkkö
Sihteeri	Niina Jämsén
Karttavastaava	Pasi Jokelainen
Kilpailusihteeri	Sonja Päivinen
Toiminnantarkastajat	Martti Minkkinen ja Eero Okkonen

Palkattu henkilöstö ja ostopalvelut

Kirjanpito	Kainuun Liikunta/ Timo Mannermaa

Kajaanin Suunnistajat ry oli jäsenenä Suomen Suunnistusliitossa, Kainuun Suunnistus ry:ssä, Kainuun Rastiviikko ry:ssä ja Kainuun Liikunta ry:ssä.

Jäsenmäärä

Kajaanin Suunnistajien aktiivisten jäsenten määrä jäsenrekisteissä vuoden 2020 lopussa oli 212 jäsentä.

Yhteensä jäseniä	**212**
Aikuisjäseniä:	**156**
Naiset	70
Miehet	86
Lapset ja nuoriso:	**50**
Tytöt	27
Pojat	23

Lisäksi oli yksi kunniajäsen ja viisi kannattajajäsentä.

Aikuisten suunnistuskurssi

Suunnistuksen alkeiskurssia ei keväällä 2020 alkaneen koronaepidemian vuoksi voitu järjestää tänä vuonna. Aloittelijoille oli kuitenkin tarjolla helppoja rataverkostoja omatoimiseen harjoitteluun. Samat rataverkostot olivat myös lasten ja perheiden käytettävissä. Katso tarkemmmin lasten ja nuorten toiminta.

Lasten- ja nuorten toiminta

Lasten ja nuorten toimintaan vaikutti paljon koronaviruspandemia. Saliharjoitukset Nakertajan koululla toteutuivat alkuvuodesta 2020. Kokoontumiskertoja ehti olla 8 ennen maaliskuun puoliväliä, josta lähtien myös lasten salivuoro peruttiin loppukevään ajaksi. Saliharjoitukset jatkuivat syksyllä 2020. Harjoituksissa kävi kevätkaudella 11 ja syyskaudella 15 eri lasta. Salivuoron vetäjinä toimivat Antti Schroderus ja Pasi Jokelainen.

Koronaviruspandemian vuoksi Hippo-suunnistuskoulua ei voitu järjestää perinteisellä tavalla. KaSun karttavastaavan Pasi Jokelaisen ideasta omatoimirastien rinnalla toteutettiin viisi aloittelijoiden ja lasten helppoa rastiverkostoa, jotka korvasivat perutun Hippo-suunnistuskoulun. Näin perheille tarjottiin mahdollisuutta harjoitella suunnistusta omatoimisesti. Osuuspankki oli kumppanina omatoimisessa Hippo-koulussa. Rastiverkostot avattiin toukokuun alussa Seminaarille ja Pöllyvaaraan sekä touko-kesäkuun aikana maasto kerrallaan Huuhkajanvaaraan, Vimpeliin ja Laajankankaalle. Rastiverkostojen kartat olivat ladattavissa seuran nettisivujen kautta sekä lapsille/perheille noudettavissa Intersportista. Intersportissa oli myös jaossa OP-yhteistyön kautta tulleita suunnistuskoulun tehtävävihkoja ja oppaita perheille.

KaSulaisia osallistui kesällä 2020 SoJyn järjestämiin leiripäiviin. 29.6. leiripäivään osallistui 12 lasta/nuorta. Ohjelmassa oli kaksi suunnistustreeniä (sprintti ja pariviesti), Oona Kettusen luento ja juoksukoulu sekä uintia. 3.8. leiripäivään osallistui KaSusta 12 lasta/nuorta. Leiripäivän ohjelmaan kuului jumppaa telinevoimistelusalilla, uintia, Risto-Matti Hakolan luento sekä viestiharjoitus. Lisäksi kasulaisia osallistui SoJyn järjestämiin suunnistusharjoituksiin kesän aikana.

Myös lasten ja nuorten kilpailukautta hankaloitti koronaviruspandemia. Alkukesän leirit ja kilpailut peruuntuivat. Lapset ja nuoret osallistuivat kuitenkin aktiivisesti heinä-elokuussa ja syksyllä järjestettyihin kansallisiin kisoihin ja SM-kisoihin. Kainuun alueella osallistuttiin kahteen Nuoriso Cupin osakilpailuun ja nuorisoviestiin. Kuhmon Peurat järjesti 4.8. Nuorisocupin osakilpailun, jossa KaSulaisia oli mukana 7. Suomussalmella kisailtiin nuorisoviestissä 8.8. ja KaSu osallistui kisaan kolmella joukkueella. 18.8. KaSu järjesti nuorisocupin osakilpailun Joutenlammella, tällöin kasulaisia oli mukana 16. Kilpailusuorituksia Nuoriso Cupissa tuli yhteensä 32.

Nuorisoviesti Suomussalmella 8.8.2020

Nuorten Jukola järjestettiin 15.8. Mikkelissä. KaSusta osallistui 7 lasta/nuorta. Viestiin osallistuttiin farmijoukkueella yhdessä Sotkamon Jymyn ja Kuhmon peurojen kanssa. Viestissä kasulaiset edustivat Sotkamon Jymyä.

Nuorten Jukola Mikkelissä 15.8.2020

Kauden päätteeksi valittiin rastitytöksi Venla Virkkala ja rastipojaksi Lauri Tiihonen. Kesätytöksi valittiin Siiri Leinonen ja kesäpojaksi Karri Korhonen. Toiminnan vastaavana johtokunnassa toimi Mervi Kettunen.

Kilpailu- ja valmennustoiminta

Kilpailuihin osallistuminen

Vuosi oli kilpailujen suhteen hyvin erikoinen. Alkutalvesta peruttiin paljon hiihtosuunnistuskilpailuja eteläisen Suomen huonosta lumitilanteesta johtuen. Maaliskuusta lähtien peruttiin kaikki kilpailut koronatilanteesta johtuen. Myös Kajaanin Suunnistajien maaliskuun Barents Winter Games ja kansalliset hiihtosuunniskilpailut peruttiin. Hiihtosuunnistuksen SM-kilpailut voitiin järjestää vain takaa-ajossa (vain pääsarjat) sekä keskimatkalla ja viestissä.

Suunnistuksessa kevään kilpailut peruttiin kaikki. Kilpailukausi voitiin rajoituksista johtuen aloittaa varsin myöhään, Suomessa kesän ensimmäinen kansallinen kilpailu suunnistettiin 6.6. Luhangalla. Ko. kilpailuun ilmoittautui max sallittu osallistujamäärä 460. Loppukesän kansalliset ja SM-kilpailut voitiin järjestää lähes normaalisti, tosin rajoituksin (ei pesupaikkaa, ei kuulutusta, ei tulostaulua yms).
Suuret kesän tapahtumat siirrettiin vuodelle 2021, esim. Kainuun Rastiviikko, FIN5-rastiviikko ja Jukolan viesti. Lähes kaikki Kainuun am-kilpailut peruttiin, vain am-pitkämatka järjestiin Savo-Karjalan vastaavan kilpailun yhteydessä Sonkajärvellä.

Rajoituksista johtuen, varsinkin KRV:n siirrettyä vuodella, kasulaisten osallistuminen kilpailuihin oli huomattavasti normaalia matalemmalla tasolla. Muutama suunnistaja kilpaili lähes normaalisti, tosin kilpailumatkat olivat keskimäärin pidempiä.

Kasulaisten kilpailumäärät

Irman ilmoittautumisten määrät kilpailusarjoihin

	2020	2019	2018	2017
Kilpailuihin osallistuneet henkilöt (suunnistus ja hiihtosuunnistus)	39	67	53	82
Kilpailusuorituksia yhteensä	255	508	324	731
Kilpailusuorituksia suunnistus	248	478	292	652
Kilpailusuorituksia hiihtosuunnistus	7	30	32	79
Nuoria kilpailuissa käyneitä (0-20 v)	14	16	14	21
Nuoria hiihtosuunnistajia (0-20 v)	2	3	3	7

Kajaanin Suunnistajilla edelleen melko suuri aukko yleisen sarjan suunnistajissa. Kajaanin Suunnistajilla ei ole yhtään tavoitteellisesti panostavaa yleisen sarjan suunnistajaa. Nuoria SM-ikäisiä 15-20 vuotiaita KaSulla on myös vähän, 2-3 suunnistajaa. Nuoria suunnistajia n. 10-12 v on kohtuullisen hyvä määrä. Samansuuntainen tilanne on myös muissa Kainuun seuroissa.

Kauden parhaat 2020

Paras suunnistaja	Eemeli Kokkonen (H20)
Paras juniori	Meeri Kokkonen (D16)
Paras hiihtosuunnistaja	Konsta Korhonen (H17)
Vuoden talkoolainen	Noora Räisänen

Eemeli Kokkonen

Meeri Kokkonen

Hiihtosuunnistuksen SM-kilpailuiden sijoitukset

SM-keskimatka

H17 Konsta Korhonen 8

Suunnistuksen SM-kilpailujen A-finaalien sijoitukset:

SM-keskimatka Korpilahti

H20 Eemeli Kokkonen 26
D16 Meeri Kokkonen 13
D35 Hanna Korhonen 20
D40 Sonja Päivinen 37
D60 Paula Malinen 5

SM-pitkämatka Siikainen

H20 Eemeli Kokkonen 21
D16 Meeri Kokkonen 14
D40 Sonja Päivinen 27
D50 Tuula Haverinen 24

SM-yö Liperi

H20 Eemeli Kokkonen 12
D16 Meeri Kokkonen 12
H45 Timo Kokkonen 36
H45 Jari Haverinen 50

SM-erikoispitkä Orivesi

H21 Mikko Kurkela 33
H20 Eemeli Kokkonen 13
D21 Saara Malinen 23
D16 Meeri Kokkonen 10
H45 Timo Kokkonen 42

D60 Paula Malinen 19

<u>SM-sprintti Salo</u>

H45 Petteri Haikola 67
H50 Arvo Haverinen 37
D50 Tuula Haverinen 18
H55 Hannu Pietilä 31
D40 Sonja Päivinen 26
D50 Tuula Haverinen 18
D60 Paula Malinen 14

Siiri Leinonen

Valmennustoiminta

Harjoituskaudella syksystä kevääseen järjestettiin kuntopiiri ja sählyvuoro viikoittain sekä kuukausittain testijuoksuja marras-huhtikuussa Renforsin reitillä vuorokerroin polkujuoksuseura Hillersin kanssa. Kuntopiirissä osallistujia noin 5-10/krt, sählyssä n. 10/krt. Testijuoksussa suorituksia viidellä kerralla yhteensä 89. Huhtikuun testijuoksu perutiin koronasta johtuen, joulukuussa testijuoksu suoritettiin omatoimisesti.

Yhteislenkkejä ja taitoharjoituksia järjestettiin kohtuullisen säännöllisesti ympäri vuoden. Talvella järjestetiin muutama suunnistusharjoitus metsäpoluilla sekä sprinttisuunnistusta. Kilpailukaudella järjestettiin valmistavia taitoharjoituksia eri teemalla pääasiassa SM-kilpailuihin osallistuville. Harjoitukset olivat avoinna kaikille, myös KaSun ulkopuolisille. Osallistujia harjoituksissa oli runsaasti, harjoitusten järjestäjiä kaivattaisiin enemmän.

Kilpailu- ja leirimatkoilla sekä harjoitusten järjestämisessä tehtiin hyvin paljon yhteistyötä kaikkien Kainuun seurojen kesken.

Leiritoiminta oli normaalia vähäisempää koronasta johtuen. Kainuun seurojen yhteinen kevätleiri peruttiin kokonaan, ennen pandemiaa KaSun suunnistajia ehti omatoimisesti leireillä ja kilpailla helmi-maaliskuussa Espanjassa ja Portugalissa. Myös kesällä kokoontumsia rajoitettiin ja leirejä perutiin. Osa suunnistajista piti omia “perheleirejä”

pienellä porukalla.

Kuntosuunnistus

Kuntosuunnistuskauteen lähdettiin kevään koronaepidemian vuoksi poikkeusjärjestelyin. Omatoimisuunnistusta oli jo ennätetty kokeilla muutamissa Etelä-Suomen seuroissa, joten lähdimme ennakkoluulottomasti suunnittelemaan omaa mallia. Monen muun liikuntapaikan joutuessa sulkemaan viranomaissuositusten vuoksi ovensa suunnistus sai paikallisessa mediassa kauden aikaan huomiota. Suunnistustapahtumat oli mahdollista toteuttaa turvallisesti luonnossa, kun tiistai- ja torstairastien sijaan kuntorastitapahtumat hajautettiin kahden viikon mittaisiksi. Rasteille oli mahdollista lähteä omaan tahtiin. Rastipisteille jätettiin kuitunauhat koko kesäksi, joten radat olivat muutamia poikkeuksia lukuunottamatta käytössä koko kauden.

Omatoimirastit järjestettiin siten, ettei välineistön säilymistä tarvinnut seurata viikkojen ajan. Käytössä ei ollut opastusta, lähtö- ja maalivaatteita eikä emit-leimasimia. Koodinumerot merkittiin kuitunauhoihin. Opastus lähtöpaikoille toteutettiin painamalla navigointiohjeet karttaan sekä ratamestarin ohjeina kuntorastipalstalla. Kaikkien ratojen

rastit painettiin samalle karttalehdelle. Ratoja oli kolme (A=pitkä ja haastava n. 6 km; B=keskipitkä ja vaativahko n. 4 km; C= lyhyt ja helppo n. 2 km). Nakertaja-Seppälän matoimirastikartta on toimintakertomuksen liitteenä.

Suunnistajat pystyivät lataamaan kartat Rastilippu-palvelusta tai noutamaan ne karttapisteeltä. Kajaanin Intersport saatiin yhteistyökumppaniksi, jossa Kajaanin Suunnistajat ja Kajaanin Kuohu saivat pitää karttoja myynnissä koko kuntorastikauden ajan. Intersportin myyjät rahastivat karttatuotot seurojen omiin lippaisiin. Karttamaksu oli 5 e (seuraan kuulumattomat yli 12-vuotiaat). KaSun kuntorastivastaava tyhjensi kesällä kassaa lähes viikottain, mutta päällekkäisten tapahtumien vuoksi ei voitu yksilöidä tiettyjen suunnistustapahtumien tuottoja. Kiitokseksi yhteistyöstä Intersportin työntekijöille luvattiin maksuton osallistuminen kaikkiin suunnistustapahtumiin.

KaSun karttavastaavan Pasi Jokelaisen ideasta omatoimirastien rinnalla toteutettiin viisi aloittelijoiden ja lasten helppoa rastiverkostoa, jotka osaltaan korvasivat koronaepidemian vuoksi peruttua Hippo-suunnistuskoulua. Samalla ne toimivat koko kesän tarjolla olevana vaihtoehtona omatoimisuunnistukseen (tarkemmin luvussa Lasten ja nuorten toiminta). Vimpelin rastiverkoston kartta on liitteenä.

Viranomaisten ja Suomen Suunnistusliiton epidemia-ajan suosituksia noudattaen perinteisiä Vappurasteja ei tänä vuonna järjestetty. Kuntorastikausi pääsi alkamaan vapun tienoilla 28.4. Kaukaveden sprintillä omatoimirasteina. Omatoimirasteja järjestettiin 18 kertaa. KS-iltarasteja ajanotolla järjestettiin 18.8.2020 alkaen 6 kertaa, joista 2 kertaa yörasteina. Lisäksi Kajaanin Kuohu järjesti entiseen tapaan omatoimirasteja ja KS-iltarasteja (ml. 2 yörastitapahtumaa).

Tiistain KS-kuntorastit järjestettiin hybridirasteina siten, että jäljelle jääneet kartat olivat keskiviikosta eteenpäin noudettavissa Intersportista ja liput pidettiin maastossa viikonloppuun asti. Emit-leimasimet noudettiin maastosta rastiryhmän parhaaksi katsomalla aikataululla viikonloppuun mennessä.

Omatoimirasteilla voitiin käyttää karttojen vähemmän juostuja alueita, kun lähtöpaikka voitiin sijoittaa joustavasti. Esimerkkinä tästä Pekonkankaan kangasmaasto (Matinmäki-Pekonlampi) oli yksi kesän suosikkeja. Pekonkankaan karttamenekki oli 297, mikä oli hieman enemmän kuin muut suosituimmat maastot (kesän ensimmäinen sprintti Kaukavedellä 294 karttaa sekä Joutenlampi tältä kesältä perutun KRV-viikon aikoihin 294 karttaa). Pitkän tauon jälkeen saatiin Pasi Jokelaisen laatimana suunnistuskartta Mustan alueelle. Kartta on laadittu Prikaatin tarpeisiin, mutta sopimuksen mukaan Kajaanin suunnistusseurat saavat hyödyntää sitä. Entisen Mustan Majan paikalta 13.10. järjestetty yörastitapahtuma KaSun ja Kuohun yhteistyönä kruunasi suunnistuskauden 2020.

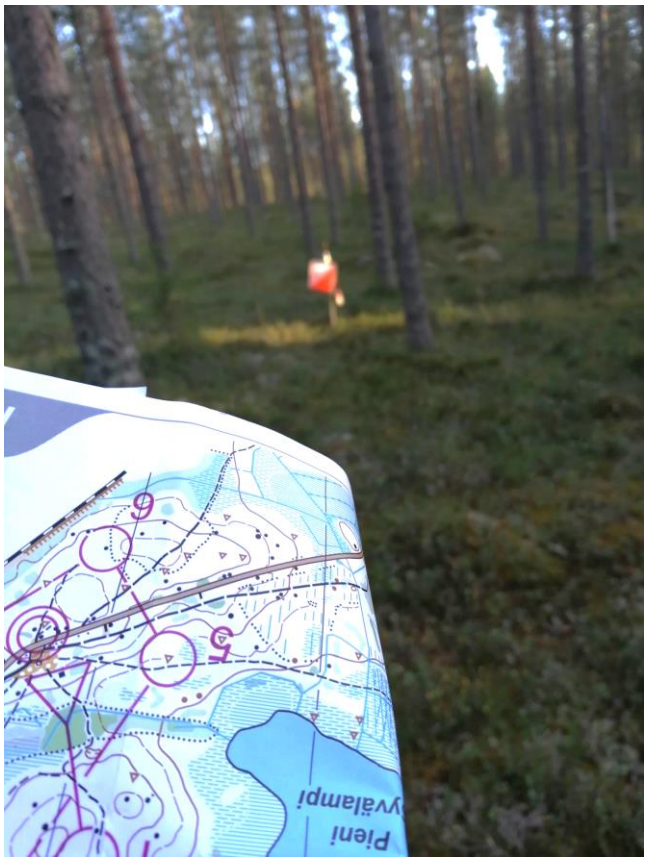

Kauden 2020 suunnistussuoritusten arvioiminen perustuu karttamenekkiin, sillä myös KS-kuntorasteilla suorituksia tuli vielä tapahtumaillan jälkeen. KaSun järjestämillä omatoimirasteilla ja KS-kuntorasteilla menekki oli yhteensä 3836 karttaa (joista 3176 omatoimirasteilla ja 660 KS-kuntorasteilla). Luku sisältää Intersportista noudetut, Rastilipusta ladatut ja KS-kuntorasteilla lunastetut kartat. Luku ei sisällä rastiverkostojen (Hippo-kartat) menekkiä, joka oli noin 870. Laskettaessa mukaan myös Kuohun järjestämät rastit saadaan Kajaanin suunnistusseurojen karttamenekiksi yhteensä 4526. Kun otetaan huomioon, että kaikilla noudetuilla kartoilla ei välttämättä suunnistettu, mutta saman perheen tai porukan sisällä saatettiin kierrättää karttoja, luvut pitänevät paikkansa. Vuonna 2019 kuntorasteilla tehtiin noin 3100 suoritusta, joten suoritusmäärät nousivat selvästi viime vuodesta.

KS-kuntorasteista suosituin oli Joutenlammella 18.8. järjestetty tapahtuma (190 suoritusta), joka avasi pitkään odotetun ajanottokauden. Samassa yhteydessä järjestettiin Kainuun nuorisocupin osakilpailu. Omatoimirastien keskimääräinen karttamenekki oli 176. KaSun järjestämien KS-iltarastien keskimääräinen karttamenekki oli 110. Ajanotollisissa päivätapahtumissa keskiarvo oli 125 ja yörasteilla 94. Luvuissa on huomioitava, että ajanotolliset rastit järjestettiin syksyllä, kun taas kesän omatoimisuunnistajat saivat nauttia lämpimistä säistä.

Ratamestareina kunnostautui kaudella 2020 erityisesti Pasi Jokelainen, joka omien useiden ratamestaritöidensä ohella auttoi merkittävästi omatoimiratojen suunnittelussa

ja laati kaikki lasten ja aloittelijoiden viisi rastiverkostoa.

Ajanottoa koordinoi tälläkin kaudella Kyösti Karttunen. Kuntosuunnistusvastaavina toimivat Kristiina Kananen ja uutena johtokunnan jäsenenä tehtävää opetellut Laura Flöjt-Leinonen.

Kuntorastikysely

Syksyllä toteutettiin seuran jäsenille nettilomakekysely, jossa tiedusteltiin kokemuksia omatoimirasteista. Seuran jäsenten palautetta haluttiin kuulla ennen seuraavan kauden suunnittelua. Kyselystä vastasi sihteeri ja tiedotusvastaava Niina Jämsén. Linkki kyselyyn toimitettiin sähköpostilla. Kyselyn vastasi 63 jäsentä, joista 94 % oli työikäisiä. Vastausten määrää voidaan pitää hyvänä, sillä se vastaa noin kolmannesta seuran aikuisjäsenistä. Vastaajista 86 % identifioi itsensä kuntosuunnistajiksi ja 14 % kilpasuunnistajiksi. Kyselyyn saatiin vastauksia peräti 11 kesän ratamestarilta, joten ratamestareiden vastausprosentti oli noin 50 %. Nuorison näkökulma jäi valitettavasti puuttumaan kyselystä.

Omatoimirastit saivat paljon kiitosta. Noin kolmannes vastaajista kertoi suunnistaneensa kaudella 2020 yhtä paljon kuin aiemminkin, kolmannes enemmän ja kolmannes vähemmän. Peräti kaksikolmasosaa vastaajista kertoi, ettei omatoimirasteille lähteminen kehtuuttanut. Viisi kuudesta vastaajasta koki, että omatoimirasteille oli helpompi osallistua kuin normaaleille iltarasteille. Avoimista vastauksista päätellen tämän selittää suurimmaksi osaksi mahdollisuus joustavaan ajankäyttöön, jolloin työelämä, lomat, sairastelut ja säät eivät estäneet suunnistusharrastusta. Joku kertoi suunnistaneensa samassa maastossa viikon mittaan parikin eri rataa. Moni oli uskaltautunut kiertämään kaikessa rauhassa vaativampia ratoja kuin yleensä ja kehittynyt sunnistajana. Selityksinä sille, miksi omatoimirasteille ei tullut lähdettyä, nousi esille tietyn harrastusajankohdan puuttuminen sekä turvattomampi olo, kun metsässä ei ollut muita.

Intersportia pidettiin hyvänä noutopaikkana (95 %). Avointen vastausten perusteella joillakin henkilöillä on ollut hankalaa lähteä hakemaan karttaa keskustasta liikkeen aukioloaikoina. Tiedotus nähtiin melkein poikkeuksetta erinomaisesti onnistuneena. Kartan tulostukseen Rastilippupalvelun kautta (maksuton tulostus seuran jäsenille) toivottiin selkeämpää polkua.

Kuntorastitapahtumien määrää pidettiin sopivana (84 %). Tapahtumiahan järjestettiin 1-2 kertaa viikossa ja lippujen pysyessä maastossa vähintään kaksi viikkoa suunnistustarjontaa oli Kajaanin alueella runsaasti.

Myös ratojen (A, B, C) määrään oltiin tyytyväisiä. Kaksi vastaajaa olisi mielellään suunnistanut pidempiä A-ratoja. Omatoimiratoja laadittiin tällä kaudella ensimmäistä kertaa, joten ratasuunnittelun periaatteet elivät hieman kesän aikana. Kajaanin suunnistusseuroissa päädyttiin malliin, jossa kaikki rastit painettiin samalle karttalehdelle ja pisimmän A-radan rastiväliviivat oli yleensä painettu valmiiksi. B-rata

muodostui useimmiten jättämällä tietyt silmukat pois A-radasta. C-rata suunniteltiin erikseen riittävän helpoksi. Tämä malli sai vastaajilta eniten kannatusta tarjoituista vaihtoehdoista. Toiseksi eniten äänestettiin mallia, jossa kaikki rastit on painettu karttalehdelle ja suunnistaja piirtää ratansa itse annetun ehdotuksen tai oman mielensä mukaan. Kymmenen vastaajaa toivoi visuaalisesti selkeämpää ratkaisua, jossa kaikki radat on laadittu omille karttalehdilleen. Tätä vaihtehtoa ei tarjottu tällä kaudella, sillä ratakohtaisen karttamenekin ennustaminen on vaikeaa. Suurin osa piti rastiväliviivojen piirtämistä itse helppona (95 %):

Kuntosuunnistustapahtumat ovat perinteisesti eräänlaisia harjoituskilpailuja. Noin 40 % vastaajista kertoi kaivanneensa kesän mittaan ajanottoa rasteilla. 57 % vastaajista koki pärjänneensä hyvin ilmankin. Tulosten vertailu perustui omatoimirasteilla omaan aktiivisuuteen Reittihärvelin käytössä. 37 % vastaajista tunnusti kaivanneensa kilpailullisuutta ja tulosten vertailua. Reittihärvelissä aikojaan raportoivat kuitenkin vain muutamat henkilöt. Mahdollisuutta tavata kuntosuunnistuksen yhteydessä seurakavereita ja tuttavia kaipaili 54 %, kun taas 44 % oli nauttinut omasta suunnistusrauhasta. Näistäkin vastaajiista osa on toki voinut osallistua omatoimirasteille perheenjäsenten kanssa.

Selvänä kehityskohteena nousi esille opastaminen, jota oli kaivannut 80 % vastaajista. . Omatoimirasteilla ei ollut lainkaan opasteita. Lähtö ja maali oli merkitty rastilipulla. Vaikka maastot olivat suurimmalle osalle entuudestaan tuttuja, nyt voitiin hyödyntää parkkeeraamiseen uusia metsäteitä. Niille löytäminen auton ratissa saattoi edellyttää navigointilaitteita.

Jäsenistön mielipidettä kysyttiin siitä, millä tavoin omatoimirasteja voitaisiin hyödyntää tulevilla kausilla. Vain kaksi vastaajaa jättäisi omatoimirastit korona-ajan ilmiöksi. Kolmannes vastaajista ehdotti omatoimirastien korvaavan kokonaan tai osittain torstairastit. Hieman useampi, 40 % vastaajista esitti, että noin puolet tapahtumista järjestettäisiin omatoimisina. Loput toivoivat omatoimimahdollisuutta muutamia kertoja kesässä. Vajaa puolet vastaajista tai heidän perheenjäsenistään oli hyödyntänyt lasten ja aloittelijoiden rastiverkostoja omatoimisuunnistuksessa. Näillä kartoilla oli myös painettuna rataehdotuksia. Mahdollisesti rastiverkostojen käyttö on ollut suurempaakin, sillä kartat ovat näyttäneet samalta kuin omatoimirastikartat. Kannatus rastiverkostoille jatkossakin oli sataprosenttinen.

Kaudella 2020 kokeiltiin ensimmäistä kertaa ns. hybridirasteja, joissa perinteisen KS-kuntorastitapahtuman jälkeen liput jäivät maastoon seuraavaan viikonloppuun asti ja ylijääneitä karttoja sai hakea Intersportista. Suurin osa vastaajista n. (60 %) toivoi kahden viikon jatkoaikaa, kun vajaalle 40 %:lle riittäisi viikkokin. Käytännössä hybridimalli on rastiryhmälle raskaampi toteutustapa kuin omatoimirastit tai pelkät KS-iltarastit, sillä emit-leimasimet on kerättävä pois hävikin estämiseksi ja toimitettava seuraavalle järjestäjälle, vaikka lippujen keräämisellä ei olisikaan kiire. Tuloksista ei käy ilmi, mikä oli 11 ratamestarina toimineen vastaajan kanta asiaan. Vastaajien näkemykseen hybridirastien pituudesta olisi voinut vaikuttaa tieto siitä, olisiko KS-kuntorastien rinnalla omatoimirasteja vaiko ei.

Käytännössä omatoimisuunnistus itsenäisenä tapahtumamuotona ja ajanotollisten rastien “jatkoaikamukautuksena” saivat siis vahvan kannatuksen säännöllisenä toimintana. Vastaamalla kyselyyn seuran jäsenet pääsivät vaikuttamaan ensi kesän suunnitteluun. Kyselyn tulosten perusteella vuoden 2021 toimintasuunnitelman laadinnassa otettiin huomioon jäsenten toive omatoimirastien järjestämisestä KS-kuntorastien ohella sekä ns. hybridirastimalli, jossa ajanotollisen tapahtuman jälkeen liput jäävät vielä maastoon. Kaupungin ulkoikualueiden rastiverkostot saavat kysynnän vuoksi jatkoa myös ensi kesänä. Nettilomakekysely todettiin hyväksi tavaksi kehittää toimintaa jäsenistön toiveita vastaavaksi.

Ajanotto kaudella 2020

Ajanottajat pääsivät tällä kaudella helpolla, sillä ajanotollisia rasteja järjestettiin vasta loppukesällä ja syksyllä.

Muu toiminta

Vappurasteja ei voitu järjestää koronaepidemian vuoksi 14. kertaa. Kajaanin Intersportissa oli kuitenkin koko kevään, kesän ja syksyn KaSun omatoimi- ja kuntorastien karttapiste, jossa oli tarjolla myös tietoa seurasta, suunnistuksesta ja hippo-rasteista.

Kansallinen keskimatka Joutenlammella 4.7.2020

Kajaanin Suunnistajat päätti järjestää hyvin nopealla aikataululla kansallisen keskimatkan suunnistuskilpailun Joutenlammella 4.7.2020. Päätös järjestämisestä tehtiin vain kuukausi ennen kilpailua. Kilpailukalenteri oli rajoituksista johtuen hyvin “tyhjä", joten haaste otettiin vastaan. Kainuun Rastiviikkoa Suomussalmella ja FIN5-rastiviikkoa Kuusamossa ei voitu rajoituksista johtuen järjestää. KaSun kansallinen ajoittui peruttujen rastiviikkojen väliseen viikonloppuun. Suurella joukolla suunnistajista oli rastiviikoille jo majoitukset varattuina ja olisivat olleet Kainuussa joka tapauksessa.

Rajoituksista johtuen KaSun kansalliseen voitiin ottaa max 460 suunnistajaa. Kiintiö myytiin loppuun todella nopeasti, ilmoittautumisten vastaanotto oli lopetettava yli 2 viikkoa ennen kilpailua.

Kilpailussa oli osallistujamäärän lisäksi useita rajoituksia: ei pesupaikkaa, ei tulostaulua, kevyt kanttiini, lähtöjärjestelyt ja lähtöajat väljästi.

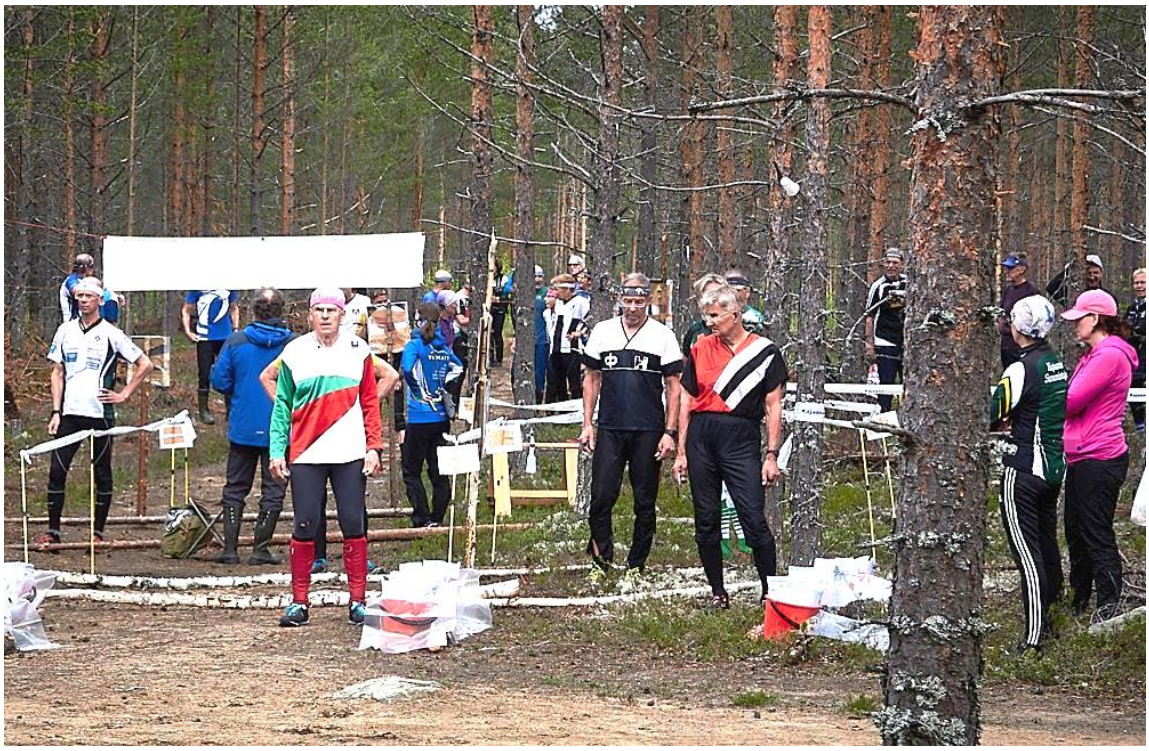

Kilpailun taso oli lähes kaikissa sarjoissa erittäin kova. Miesten- ja naisten pääsarjoihin sekä nuorten sarjoihin osallistui runsaasti maajoukkuesuunnistajia ja arvokisamitalisteja. Myös veteraanisarjoissa oli Suomen kärkisuunnistajat paikalla laajalla rintamalla. Kainuun Rastiviikollakaaan ei ole yleensä terävin kärki pääsarjoissa paikalla (yleensä MM-kisat heinäkuussa).

Kilpailua edeltävän viikon aikana kilpailumaasto tarkistettiin myrskyjen jälkeen kahteen kertaan. Myrskytuhot jäivät yllättävän pieniksi, vain parin rastin paikkaa piti muuttaa ja rastireitille vaadittiin uutta linjausta muutaman sadan metrin matkalla. Kilpailukartan ulkopuolella maasto oli myrskytuhoista johtuen vaarallista, tuuri kävi tällä kertaa.

Kilpailut olivat monelle suunnistajalle kauden avaus, palaute suunnistajilta oli hyvin positiivista.

Kansallinen kilpailun vastuuhenkilöt:

Kilpailunjohtaja	Jouko Reponen
Ratamestari	Timo Kokkonen
Valvoja	Joni Korhonen, Sotkamon Jymy
Tuomarineuvosto	Timo Partanen (pj) Rasti-Hyry, Janne Kankainen Sotkamon Jymy, Eija Juntunen Kuhmon Peurat
Lähtö	Jaana Korhonen
Tulospalvelu ja maali	Timo Kokkonen, Marko Horneman
Ensiapu / turvallisuus	Kristiina Kananen
Liikenteenohjaus	Pekka Laasonen
Tiedotus / Kartta	Pasi Jokelainen

Viestintä

Seuran ulkoinen tiedotus tapahtui pääasiassa sähköisten viestintäkanavien kautta. Ajankohtaisista asioista tiedotettiin seuran verkkosivujen www.kajaaninsuunnistajat.fi "Ajankohtaista"-palstalla sekä seuran julkisella Facebook-sivulla. Kuntorastien ennakkoinfo julkaistiin säännöllisesti verkkosivujen kekustelupalstalla. Koti Kajaani -lehti julkaisi jutun kuntorastikauden avauksesta huhti-toukokuun vaihteessa ja Kainuun Sanomissa oli kesän ja syksyn aikana 2 juttua omatoimirastien tiimoilta. Talvikauden 2020-21 testijuoksuista oli pieni puffijuttu Koti-Kajaanissa.

Seuran sisänen tiedottaminen hoidettiin täysin sähköisiä kanavia käyttäen.

Verkkosivujen kautta lähetettiin vuoden aikana n. 30 jäsentiedotetta koko jäsenistölle sekä lisäksi muutamia tiedotteita rajatuille vastaanottajille (lapset). Pikaiseen “epäviralliseen” viestintään käytössä oli WhatsApp ryhmä “Kasun harjoituksia”, jolla ei kuitenkaan tavoiteta kaikkia seuran jäseniä. KaSun Viesti -jäsentiedote ilmestyi huhti-toukokuun vaihteessa ensimmäistä kertaa pelkästään sähköisenä versiona ja se lähetettiin kaikille jäsenille sähköpostitse.

Tiedotusvastaavana toimi seuran sihteeri Niina Jämsén apunaan eri osa-alueiden vastuuhenkilöt.

Talous

Koronavuosi vaikutti seuran talouteen mm. siten, että seuran jäsenten kilpailumaksuja toteutui aiempia vuosia vähemmän. Omatoimirastit olivat menestys myös taloudellisessa mielessä, koska kuntorastituottoja kertyi selvästi edellisvuosia enemmän. Myös heinäkuussa Joutenlammella järjestetyistä kansallisista kilpailuista muodostui seuralle hyvä tuotto. Koronan aiheuttamien uusien toimintamallien kehittämiseen haettiin ja saatiin myös avustuksia, joilla oli merkittävä vaikutus taloudellisessa mielessä. Ennen koronaepidemian puhkeamista ehdittiin toteuttaa Leader-tukihanke, jossa hankittiin uutta rastileimauskalustoa lasten ja nuorten toimintaan.

Tilikauden varsinaisen toiminnan alijäämä oli 7187,55 euroa. Jäsenmaksutuottoja kertyi 9 469 euroa. Varsinaista varainhankintaa ei tehty vuonna 2020. Kokonaisuudessaan tilikauden alijäämä oli 7187,55 euroa. Tilinpäätöksessä oma pääoma on 122 275,82 euroa ja lyhytaikainen vieras pääoma 9769,36 euroa. Näin ollen seuran taloudellinen asema on tällä hetkellä varsin hyvä. Tilikausi 2021 on budjetoitu alijäämäiseksi 31 850 euroa. Toiminnan kustannuksia katetaan myös jäsenmaksuilla ja avustuksilla.

Kirjanpito toteutettiin edellisten vuosien tavoin Kainuun Liikunnalla (Timo Mannermaa).

Talousvastaavana toimi Eija Tabell-Jokelainen.

Kartat

Korona-tilanne vaikutti merkittävästi myös KaSun karttatoimintaan koko kesäkauden aikana. Alkuperäiset kartoitussuunnitelmat jouduttiin muuttamaan sen mukaan, kuinka korona-ajan omatoimirasteille tarjottiin uusia ja vieraampia maaston osia. Lisäksi toimintasuunnitelman ulkopuolelta nopeasti järjestetty Joutenlammen kansallinen kilpailu muutti kartoitusjärjestystä ja lopulta kesäkuun laajat myrskytuhot estivät koko vuoden pääalueen kartoituksen Paltaniemeltä. Kesän aikana kartoitussuunnitelmaa muokattiin ja muutokset hyväksyttiin johtokunnan päätöksillä. Lopulta kaikki uudet suunnitelmat ja nopeatkin tilanteiden muutokset onnistuivat riittävästi.

Korona-ajan omatoimirastit vaikuttivat paljon myös karttatoimintaan. Alkuvaiheessa täytyi suunnitella malli, kuinka radat esitetään omatoimikartoilla ja millaisia

karttaversioita tarjotaan omatoimirastien osallistujille. Myös omatoimikarttojen jakelutavat (paperikartat ja nettilataukset) sekä ratasuunnitelmat liittyivät karttatoimintaan enemmän kuin ns. tavallisilla iltarasteilla.

Kaikkiaan omatoimirastien järjestely lisäsi seuran karttatoiminnan työmäärää sekä kustannuksia. Lisääntyneeseen työmäärään ohjattiin lisärahaa johtokunnan päätöksellä, kun seura sai ulkopuolista tukea korona-ajan poikkeusjärjestelyihin (tukirahaa Kajaanin kaupungilta ja Aluehallintovirastolta). KaSu onnistui vastaamaan hyvin korona-ajan äkilliseen toiminnan muutokseen. Omatoimirastit olivat menestys seuran toiminnassa.

Vuonna 2020 Kajaanin Suunnistajien karttatilanne oli seuran toimintojen kannalta hyvällä tasolla. Kajaanissa on kuusi (6) nykyaikaisesti kartoitettua laajahkoa maastoaluetta, joiden karttoja pidetään jatkuvasti ajan tasalla. Tällaisia alueita ovat Joutenlammen alue (18 km²), Pöllyvaara (4 km²), Vimpeli-Huuhkajavaara (5 km²), Parkinniemi-Lohtaja (7 km²), Jormuan-Leihun KRV2018-maastot (14 km²) ja Haukilampi (2 km²). Kaikkia edellämainittuja kartta-alueita päivitetään ja karttoja ylläpidetään vähintääkin kyseisen vuoden kuntorastien tarpeisiin riittäväksi.

Kaupungin keskustataajamasta on nykyaikainen kilpailukäyttöön soveltuva sprinttisuunnistuskartta, jota käytetään säännölisesti myös kuntosuunnistuksissa ja harjoituksissa.

Edellä mainittujen päämaastojen lisäksi KaSulla on 8-10 muuta maastoaluetta sekä sprinttikarttoja, jotka kaikki lisäävät suunnistusmahdollisuuksia Kajaanissa. Näitä karttoja ei ylläpidetä säännöllisesti, mutta niistä löytyy käyttökelpoisia alueita esim. kuntorasteille. Seuran tärkeintä toimintaa olevat kuntosuunnistukset ja nuorten harjoitukset suunnistettiin aina ajantasaisilla kartoilla.

KaSun karttatoiminnan yksi keskeinen osa-alue on kuntorastien karttatulostukset 1-2 kertaa viikossa koko suunnistuskauden ajan. Seurassa on pidetty tärkeänä, että kuntorasteilla ovat käytössä laadukkaat karttatulosteet. Sama käytäntö oli voimassa myös omatoimirasteille.

KaSun suunnistuskarttojen kustannukset katettiin seuran omalla rahalla sekä Suunnistusliiton, Kajaanin kaupungin ja Aluehallintoviraston maksamilla avustuksilla. Lisäksi noin 20 % kartoitustyöstä tehtiin seuran talkootyönä.
*KaSun karttaomaisuuden arvo on laskennallisesti noin 150 000 euroa. (Arvioperuste niin, jos täysin nykyaikaiset ja ajantasaiset kartat tehtäisiin nyt uudestaan. Vanhemmille kartoille on huomioitu arvoa alentavasti, että kartoilla on päivitystarvetta eivätkä vastaa laadultaan uusimpia karttoja). Seuran karttaomaisuus on kertynyt noin 20-25 vuoden aikana.

Julkaistut kartat

Suunnistusliiton karttaraportoinnin mukaisiksi uusiksi tai päivitetyiksi kartoiksi merkittiin yhteensä kuusi (6) karttaa. Lisäksi tehtiin pieniä karttapäivityksiä kaikille käytössä olleille

kuntorastien kartoille.

KaSun julkaisemat kartat Suunnistusliiton raportoinnissa 2020:

- Joutenlampi (päivitys, kisakartta)
- Laajankangas (päivitys)
- Vimpelinvaara (päivitys)
- Vimpelinvaara (hiihtosuunnistus)
- Pekonkangas (päivitys)
- Nakertaja-Pöllyvaara (päivitys)

Vuonna 2020 kartoitettiin uusi suunnistuskartta Kainuun prikaatin tilaamana. Tämä kartoitus yhdistyy KaSun aiempiin karttoihin Vimpeliin ja Huuhkajanvaaraan. Kainuun prikaatin ja KaSun yhteistyönä on jatkossa käytettävissä laaja suunnistusalue myös suunnistusseurojen toimintaan.

Karttojen kustannukset ja käyttömäärät

-Karttojen tulostusmäärä yhteensä KaSun tapahtumiin 6536 kpl ja lisäksi Kajaanin kuohun tapahtumat 830 kpl. Omatoimirastien nettilataukset sekä koulujen suunnistukset eivät näy seurojen tulostusmäärissä eikä kustannuksissa.

- Karttakustannukset yhteensä 16420 euroa:
    - KaSun omarahoitus 10511 euroa
    - Suunnistusliiton kartta-avustus 909 euroa
    - Kajaanin kaupungin yhteistyö 1400 euroa (omatoimirastit + koulut)
    - Aluehallintovirasto 3600 euroa
- Karttojen myynnit muille seuroille on merkitty kuntorastien ja kilpailujärjestelyjen tuloiksi.

KaSun karttavastaavana toimi Pasi Jokelainen. Tilaustyönä tehtävät kartoitukset ja karttatulostukset tekee Mapline Oy pitkäaikaisen sopimuksen mukaisesti.

Koulusuunnistuksen kartat

KaSu tekee yhteistyötä Kajaanin koulujen kanssa koulusuunnistusten karttojen toimittamisessa. Käytännöt vaihtelevat eri koulujen välillä. Toisille kouluille KaSu toimittaa tulostusvalmiit karttatiedostot, osalla kouluista on käytössään myös KaSun tekemät rastiverkostot, ja osa kouluista saa valmiit karttatulosteet ratoineen. Järjestelyihin vaikuttavat koulujen sijainti ja koulun lähellä olevat kartat sekä koulujen omat toiveet.

Vuonna 2020 kaikilla kouluilla olivat käytettävissä KaSun tekemät aloittelijoiden omatoimirastiverkostot 5 kpl sekä erillinen koulujen rastiverkosto Vimpelissä. Koulusuunnistusten kartat tuotettiin pääosin KaSun kustantamina ja radat KaSun talkootyönä. Koulut maksoivat KaSulle valmiiden rastiverkostojen tekemisestä.

Tilastot

Omatoimirastien karttamenekki 2020

Kaukavesi 28.4. 294

Lohtaja	**5.5.**	**229**
Vimpeli	**5.5.**	**273**
Matinmäki	**19.5.**	**297**
Jormua	**19.5.**	**152**
Haukilampi	**26.5.**	**160**
Jormua	**26.5.**	**136**
Tornitupa	**2.6.**	**202**
Teppana	**2.6.**	**164**
Joutenlampi	**9.6.**	**174**
Otanmäki	**9.6.**	**78**
Joutenlampi	**23.6.**	**294**
Parkinniemi	**7.7.**	**119**
Jormua	**14.7.**	**67**
Joutenlampi	**21.7.**	**236**
Huuhkajanvaara	**28.7.**	**125**
Nakertaja	**4.8.**	**143**
Jormua	**25.8.**	**33**
		yht. 3176

KS-Kuntorastit osallistujamäärät 2020

Joutenlampi	**18.8.**	**190 (nuorisocup)**
Vimpeli	**1.9.**	**144**
Haukilampi	**8.9.**	**90**
Kajaanihalli	**15.9.**	**76**
Joutenlampi	**22.9.**	**117 (yö)**
Vimpeli	**6.10.**	**70 (yö)**
(Musta	**13.10.**	**123 Kuohun kerta, ratamestarina Pasi KaSusta)**

Omatoimirastien kartta Nakertaja-Seppälä 4.8.-24.8.2020

Lasten ja aloittelijoiden rastiverkoston kartta Vimpeli kesä 2020